

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci
žalobce: V.Ž., Ev. č. X, nar. ..., st. přísl. Ukrajina, X, *zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům, se sídlem Praha, Kovářská 4,* proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra,** IČ 00007064, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7, o **žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 10. 2017, č. j. OAM-162/LE-LE05-LE26-PS-2017,**

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á n á r o k na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců a dále byla tímto rozhodnutí stanovena doba jeho zajištění do 17. 2. 2018.

V úvodu žalobce poukazoval na to, že žalovaný porušil jednotlivá ustanovení správního řádu, a to § 2, § 3, § 68 odst. 3 správního řádu, § 46a odst. 1 písm. e) a § 47 zákona o azylu, čl. 8 odst. 3 přijímací směrnice a čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv.

Žalobce nejprve stručně shrnu okolnosti svého zajištění a poté namítal nemožnost správního vyhoštění. Konstatoval, že cizinecká policie v průběhu řízení o správním vyhoštění vůbec nevzala v potaz fakt, že žalobce má na území ČR partnerku, s kterou žije již dlouhou dobu, a to 7 let. Partnerka žalobce je zcela zřejmě osobou, která bude vydáním rozhodnutí o správním vyhoštění dotčena. Měla být proto v řízení o správním vyhoštění podle ustanovení § 27 odst. 2 správního řádu také účastníkem řízení se všemi právy, které z tohoto postavení plynou. Správní orgán v řízení o správním vyhoštění místo toho vydal rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce v ten samý den, jako vydal i rozhodnutí o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění, bez toho, aby provedl jakékoliv další důkazy v tomto jiném řízení. Správní orgán dále podle žalobce nemůže vydat rozhodnutí o správním vyhoštění bez odpovídajícího posouzení zásahu rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce do jeho soukromého života. Rozhodujícím faktem, který zde hraje roli, je délka pobytu žalobce na území České republiky. Žalobce si byl vědom toho, že na území ČR pobývá z celkové doby pobytu 20 let víc jak 15 let bez odpovídajícího pobytového oprávnění. Celý čas byl s touto svou situací obeznámen, nicméně s ohledem na okolnosti svého života setrval na území ČR a budoval svůj život zde. Žalobce během celé doby svého pobytu, byť formálně nelegálního, na území ČR pracoval a vedl řádný život. Nespáchal zde za celé toto období žádný trestný čin ani přestupek, čehož je důkazem zejména to, že po tak dlouhou dobu nepřišel do žádného kontaktu s policií ČR. Žalobce si uvědomoval, že tyto skutečnosti nemůžou změnit fakt, že neměl po celou dobu žádné pobytové oprávnění na území. Můžou však napomocť vytvořit obraz o tom, že pobyt žalobce na území ČR po tak dlouhou dobu neměl pro Českou republiku žádné negativní důsledky a že není závažný zájem na ukončení jeho pobytu zde. Délka pobytu žalobce na území v rozsahu 20 let nemůže být dostatečně zdůrazněna, pokud jde o posouzení přiměřenosti zásahu rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce do soukromého života. Správní orgány mají povinnost dbát požadavků § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců a zkoumat možné zásahy do soukromého a rodinného života cizince a zohlednit relevantní skutečnosti, přičemž délka pobytu na území je jednou z těchto okolností. V této souvislosti žalobce poukazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 8. 2017, č. j. 4 Azs 80/2017. Délku pobytu žalobce na území ČR je potřeba vzít potaz také s ohledem na to, že tato doba již prakticky o polovinu přesahuje dobu pobytu v standardních případech potřebnou k získání občanství České republiky (10 let). Nedostatek v naplnění formálního požadavku pobytového oprávnění nic nemění na skutečnosti, že žalobce si po tak dlouhou dobu na území ČR vytvořil zásadní vazby pro svůj život, integroval se, naučil se český jazyk a zapadl do zdejší společnosti sociálně i mentálně, zatímco ve vztahu k zemi původu došlo, naopak, k takřka úplné dezintegraci. Žalobce poukazoval na aktuální publikaci amerického filosofa Josepha H. Carensa s názvem *Imigranti a právo na pobyt* (nakl. Filosofie, 2016), kde autor na základě příkladů argumentuje ve prospěch teze, že „*neregulérní status se v průběhu doby stává irelevantním*“. Žalobce poukazoval na závěry tvrzení autora ze stran 23, 26-27 poukazované publikace, přičemž měl za to, že všechny tam nastíněné argumenty v neprospěch realizovatelnosti správního vyhoštění žalobce je správní orgán povinen zvážit, neboť mu to ukládá ustanovení § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Žalobce se domníval, že této své povinnosti správní orgán nedostál ani v napadeném rozhodnutí, kde, naopak, otázku délky pobytu žalobce na území ČR hodnotil jenom jako okolnost, svědčící v neprospěch žalobce.

Dále žalobce poukazoval na scházející úvahu o reálně hrozící realizaci správního vyhoštění. Žalobce pro úplnost konstatoval, že shora uvedené skutečnosti samozřejmě namítá

primárně v odvolacím řízení ve věci řízení o správním vyhoštění, ale není možné pominout ani povinnost tyto skutečnosti brát v potaz (alespoň v rozsahu předběžném) také v řízení o zajištění žalobce podle zákona o azylu. Důvodem zajištění žalobce je podle §46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu fakt, že měl podat žádost o mezinárodní ochranu toliko z důvodu, že se chtěl vyhnout realizaci správního vyhoštění. Zda tomu tak skutečně je, ale může správní orgán posoudit, jenom pokud zároveň dospěje k závěru, že správní vyhoštění žalobci skutečně hrozilo. Žalobce se domnívá, že v jeho případě není a nikdy nebyla realizace správního vyhoštění pravděpodobná, protože ani žádost o udělení mezinárodní ochrany nemohla být podána toliko z důvodu, že se chtěl realizaci tohoto správního vyhoštění vyhnout. Proto se žalobce domníval, že v jeho případě nejsou splněny podmínky k zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

Žalobce měl také za to, že došlo ze strany žalovaného k nesprávnému a nepřezkoumatelnému posouzení možností nahradit detenci zvláštním opatřením. Žalobce namítal nesprávnost a nepřezkoumatelnost správní úvahy o možnostech uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Žalovaný se vůbec nezabýval jednotlivými formami zvláštních opatření, jak jsou upraveny v § 47 odst. 1 zákona o azylu, ale jenom lakonicky zkonstatoval důvody pro nedostatek důvěry v účinnost zvláštních opatření. Úvaha, kterou je správní orgán povinen učinit před tím, než přistoupí k uložení nejzávažnější formy zásahu do práv fyzické osoby (zajištění) by však podle názoru žalobce měla dosahovat jisté úrovně důslednosti a pečlivosti. Správní úvaha, která ani neodkáže na jednotlivé zákonem upravené možnosti, které správní orgán měl povinnost zvážit, nemůže podle názoru žalobce takovou úroveň dosahovat. Fakt, že žalobce má na území partnerku, s kterou zde pobývá na společné adrese, přičemž se na této adrese zdržuje již řadu let, by mohl být podle názoru žalobce reflektován v části odůvodnění neuložení zvláštního opatření podle § 47 odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Správní orgán místo toho uvádí skutečnosti staré víc jak 15 let v neprospěch žalobce, ale neuvádí žádnou skutečnost, svědčící v jeho prospěch. Napadené rozhodnutí proto nemůže v očích žalobce obstát jako spravedlivé a nestranné popsání a zhodnocení věci.

Závěrem žalobce citoval § 2, § 3, § 4 správního řádu.

S ohledem na uvedené skutečnosti navrhoval soudu, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný nesouhlasil s podanou žalobou, neboť měl za to, že se v žalobě namítaných porušení při rozhodování věci nedopustil. K námitkám žaloby vztahujícím se k nezákonnosti jeho rozhodnutí, nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu, žalovaný uvedl, že je přesvědčen o tom, že z napadeného rozhodnutí je jasně seznatelné, z jakých podkladů správní orgán vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Správní orgán ve svém rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů dospěl k domněnce, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze účelově s cílem oddálit hrozící správní vyhoštění ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Jmenovaný byl dle informací poskytnutých Policií ČR na základě spolupráce mezi orgány (ve smyslu § 87 odst. 1 zákona o azylu), dne 24. 10. 2017 zajištěn podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, v platném znění, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), č.j. KRPA-388133-19/ČJ-

2017-000022,a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem zajištění cizince byla skutečnost, že dne 23. 10. 2017 byla hlídka OPKPE Praha přivolána do FN Motol, Praha 5, ulice V úvalu 84, kde se měl nacházet cizinec bez povolení k pobytu. Po příjezdu hlídky OPKPE Praha jmenovaný nepředložil cestovní doklad a poté, co byl díky jeho součinnosti ztotožněn, bylo lustrací v příslušných evidencích zjištěno, že cizinec v roce 2001 žádal v ČR o mezinárodní ochranu, která mu ale nebyla udělena, a od té doby tedy pobývá na území ČR bez povolení k pobytu. Jmenovaný byl z tohoto důvodu zadržen a eskortován na OPKPE Praha, kde bylo potvrzeno, že jmenovaný pobýval na území ČR neoprávněně bez cestovního dokladu a jakéhokoliv oprávnění k pobytu. Z tohoto důvodu s ním bylo zahájeno správní řízení o vyhoštění, v němž mu bylo dne 24. 10. 2017 správním rozhodnutím OPKPE Praha uloženo vyhoštění a doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie (dále jen EU), byla stanovena na 3 roky a byl zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem realizace vyhoštění. Z jeho jednání bylo totiž zřejmé, že existuje reálné nebezpečí, že dále nebude respektovat své povinnosti a bude mařit výkon správního rozhodnutí o vyhoštění. Do protokolu o vyjádření účastníka správního řízení dne 24. 10. 2017 jmenovaný potvrdil své osobní údaje a mj. sdělil, že do ČR přicestoval asi před 20 lety kvůli práci, přesné datum si nepamatuje, jelikož je to dávno. Nejprve dle svého vyjádření přijel do Velešim, kde pracoval asi rok v továrně, to ale nešlo, takže se odstěhoval do Českých Budějovic, kde mu mafiáni sehnali práci. Pokračoval, že poté se ale blížil konec jeho pracovního povolení a mafiáni mu sebrali pas za účelem prodloužení povolení, ale už mu pas nevrátili. Sdělil, že rok poté zkoušel požádat o azyl, mezinárodní ochrana mu ale nebyla udělena, ale neví z jakého důvodu. Doplnil, že poté se rozhodl, že v ČR zůstane žít a pracovat ilegálně. Dále uvedl, že v Českých Budějovicích má přítelkyni, se kterou je asi 7 let a bydlí spolu v bytě, na který jmenovaný přispívá. Uvedl jméno přítelkyně a rok narození, přesné datum narození ale neví. Také sdělil, že od svého příjezdu do ČR se na Ukrajinu nikdy nevrátil. Ohledně okolností vedoucích k jeho zadržení uvedl, že v neděli přijel do Prahy za prací, do které měl v pondělí nastupovat, ale potkal kamaráda a jeho bratra, se kterými šel do hospody, následně vyrazili autem do obce Řitka a po cestě měli dopravní nehodu. Prohlásil, že v ČR se živil, jak se dalo, ale neměl nikdy vystaveno vízum nebo povolení k pobytu, přičemž si je vědom, že je toto k pobytu v ČR potřeba, a že nikdy nezkoušel žádat o nový pas, jelikož proces jeho zařízení by byl složitý. Vypověděl, že je rozvedený, s bývalou manželkou není v kontaktu, a na území EU má dvě dospělé dcery, se kterými je občas v kontaktu přes Skype. Uvedl, že by se v případě vyhoštění na Ukrajinu vrátil dobrovolně. Kdyby se na Ukrajinu vrátil, mohl by, dle svých slov, pobývat na adrese svého trvalého pobytu v domě, který vlastní. Sdělil, že v ČR nemá žádný majetek ani nikoho, vůči němuž by měl vyživovací povinnost, nemá žádné závazky či pohledávky, ale jeho vycestování by mohlo být nepřiměřeným zásahem do soukromého či rodinného života jeho přítelkyně. Prohlásil, že mu na Ukrajině nehrozí žádné nebezpečí a že jeho vycestování nebrání žádná překážka. Uvedl, že je zdravý a s ničím se neléčí. Dne 30. 10. 2017 podal jmenovaný žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl, že žádá o azyl v ČR, protože se nemá na Ukrajinu kam a proč vracet, nic a nikdo jej tam nečeká a velkou část svého života strávil v ČR. Také uvedl, že má v Českých Budějovicích přítelkyni, kamarády a známé. Prohlásil, že si uvědomuje, že měl požádat o azyl dříve, ale bál se, že bude vyhoštěn, čehož lituje, a prosí, aby jeho žádosti bylo vyhověno. Z pobytové historie žalobce vyplývá, že si svého nelegálního pobytu byl vědom, jelikož sám do žaloby uvedl, že si je vědom toho, že na území ČR pobývá z celkové doby pobytu 20 let víc jak 15let bez odpovídajícího

pobytového oprávnění. Správní orgán měl za to, že jmenovaný o udělení mezinárodní ochrany však požádal teprve poté, když byl zadržen, jelikož vědomě a svévolně neoprávněně vstoupil a dlouhodobě pobýval na území ČR bez cestovního dokladu a jakéhokoliv oprávnění k pobytu, přičemž také na území ČR pracoval bez potřebného pracovního povolení. Svou první žádost o udělení mezinárodní ochrany pak podal teprve v roce 2001 poté, co byl pro nelegální pobyt na území ČR zajištěn policií a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců. Opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany pak podal až po svém opětovném zadržení policií, po zahájení správního řízení o vyhoštění, po svém zajištění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců, tedy po více než 15 letech pobytu na území ČR, přičemž sám uznal, že měl o azyl požádat dříve, ale obával se, že bude vyhoštěn. Žalobce nepožádal o mezinárodní ochranu bezprostředně po příjezdu do členského státu EU, nýbrž až po zadržení policií a v souvislosti s reálným výkonem uloženého rozhodnutí o správním vyhoštění. Během tohoto období se mohl volně pohybovat a mohl se tedy dostavit buď na příslušný orgán Policie ČR, či přímo do přijímacího střediska Ministerstva vnitra ČR a podat žádost o mezinárodní ochranu. Z takového jednání žalovaný vyvozuje účelovost podané žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný přezkoumatelným způsobem odůvodnil, že u žalobce lze důvodně předpokládat jeho pokračující hrubé nerespektování právního řádu ČR (viz v minulosti, a to zcela vědomě, právní řád členských států Evropské unie narušoval, když na území členských států vstoupil neoprávněně bez cestovního dokladu a bez víza či jiného oprávnění k pobytu, pobýval na území ČR více jak 15 let nelegálně a nesnažil se o legalizaci pobytu na území ČR). Jednání žalobce, jak plyne z jeho pobytové historie, nedává dostatečnou záruku, že by v průběhu azylového řízení žalobce spolupracoval se správním orgánem a případně respektoval důsledky negativního rozhodnutí ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu. O tom svědčí i skutečnost, že poté, co byl ze zajištění po podání první žádosti o mezinárodní ochranu propuštěn, ztratil o další průběh tohoto řízení zájem, svévolně bez povolení opustil azylové zařízení, v němž byl ubytován a přerušil kontakty se správním orgánem. Nedostavoval se ani k pohovorům ke své žádosti o mezinárodní ochranu, k nimž byl v souladu se zákonem předvolán a mařil tímto způsobem průběh azylového řízení. Poté, co bylo toto řízení zastaveno, nadále na území ČR setrval, třebaže byl dle zákona o azylu povinen z území ČR vycestovat, a nelegálně zde pobýval po dobu dalších 15 let. Nemožnost uložení zvláštních opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu žalovaný správní orgán dostatečně zdůvodnil v napadeném rozhodnutí na str. 4 a 5. Volba mírnějších opatření než zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření, a že uložением zvláštních opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žalobce na azylovém řízení. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel azylové správní řízení mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření (viz rozsudek NSS ze dne 10. 10. 2016, č.j. 7 Azs 185/2016 – 23). Žalovaný dále odkazuje na rozsudek NSS ze dne 14. 07. 2017, č.j. 4 Azs 105/2017-24, kde se soud vyjádřil následovně: „Podle Nejvyššího správního soudu odůvodněný závěr o nezbytnosti stěžovatele zajistit sám z povahy věci vylučuje aplikaci zvláštních opatření. Pokud žalovaný svůj závěr o nezbytnosti zajištění stěžovatele důkladně odůvodnil, a z jeho rozhodnutí je nadto zjevné, že se byl v omezeném rozsahu, zabýval i možností aplikace zvláštních opatření, neshledal v jeho postupu Nejvyšší správní soud pochybení. Stěžovatel se mylí, pokud uvádí, že mu žalovaný přičítá některé skutečnosti dvakrát. Podle Nejvyššího správního soudu se aplikace institutu zajištění a zvláštních opatření navzájem mohou vylučovat. Proto, pokud je určitá okolnost vyhodnocena jako důvod pro uložení zajištění, z povahy věci takové vyhodnocení, v některých

případech zároveň způsobuje, že zmíněná okolnost nemůže být využita v prospěch aplikace zvláštních opatření. Žalovaný tedy nepřičítal stěžovateli jednotlivé okolnosti k tíži dvakrát, ale naopak vždy vysvětlil, že určitá skutečnost nasvědčuje nezbytnosti uložení zajištění a zároveň vylučuje aplikaci zvláštních opatření.“ Žalovaný přezkoumatelným způsobem uvedl jednotlivé skutečnosti z předchozí pobytové historie žalobce, ze kterých vycházel, a které nenasvědčují tomu, že by se jednání žalobce mělo do budoucna zásadním způsobem měnit. V případě žalobce nelze přistoupit k uložení zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu. Žalovaný setrval na svém stanovisku, že v případě žalobce jakožto žadatele o udělení mezinárodní ochrany byly splněny podmínky pro jeho zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Závěrem uvedl, že k námitkám směřujícím proti rozhodnutí o správním vyhoštění se správní orgán vyjadřovat nebude, neboť tyto jsou předmětem jiného řízení nežli řízení o zajištění jmenovaného.

Žalovaný žádal, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Soud o věci rozhodoval bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení nenavrhli ústní jednání k projednání věci do 5 dnů ode dne podání žaloby a soud jeho nařízení neshledal nezbytným (§ 46a odst. 8 zákona o azylu věta předposlední před středníkem).

Soud rozhodl o věci podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)].

Soud neshledal žalobu důvodnou.

Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu stanoví, že *ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*

Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu *ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.*

Soud vzal za základ svého rozhodování skutková zjištění, jak je žalovaný shrnul ve svém vyjádření k žalobě, poté, co se ujistil, že máji oporu ve správním spisu.

Soud předně uvádí, že se blíže nezabýval námitkami žalobce směřujícími proti rozhodnutí o správním vyhoštění a řízení, které jeho vydání předcházelo, neboť rozhodnutí o

správním vyhoštění není předmětem přezkumu v tomto řízení.

Neopodstatněné soud shledal tvrzení žalobce, že byl žalovaný povinen zohlednit při svém rozhodování žalobcem předestřené úvahy a argumenty z nichž vyplývá v jeho případě nerealizovatelnost správního vyhoštění.

Soud v této souvislosti poukazuje na skutečnost, že povinnost zabývat se možnými překážkami správního vyhoštění při rozhodování o zajištění cizince či prodloužení zajištění cizince je povinností správních orgánů, které vydávají rozhodnutí o zajištění podle zákona o pobytu cizinců (§ 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců). Pouze v takovém případě jsou správní orgány povinny posuzovat potencialitu správního vyhoštění, popř. vycestování nebo předání cizince (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150).

V nyní projednávaném případě ovšem žalovaný rozhodoval o zajištění žalobce a době trvání jeho zajištění podle zákona o azylu a na jeho postup shora uvedené závěry tedy nedopadají. Zajištění podle § 46a zákona o azylu sleduje jiný účel, než zajištění za účelem správního vyhoštění podle § 124 zákona o pobytu cizinců. Bezprostředním účelem omezení svobody stěžovatele v režimu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu není zajistit výkon jeho vyhoštění, jako je tomu v případě vydání rozhodnutí o zajištění cizince podle zákona o pobytu cizinců.

Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 12. 2. 2016, č. j. 5 Azs 16/2016-32, vysvětlil, že závěry rozšířeného senátu uvedené ve shora poukazovaném rozsudku ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150 (týkajícího se zajištění cizince za účelem vyhoštění podle § 124 zákona o pobytu cizinců) „[n]a případ zajištění stěžovatele jako žadatele o udělení mezinárodní ochrany podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu (...) nelze bez dalšího aplikovat, neboť předmětem řízení o udělení mezinárodní ochrany není rozhodnutí o správním vyhoštění, resp. realizace soudního nebo správního vyhoštění, na které ani řízení o udělení mezinárodní ochrany nenavazuje.“ Soud má tedy shodně s žalovaným za to, že nebyl povinen při svém rozhodování o zajištění žalobce ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu zkoumat reálnost správního vyhoštění.

Soud dospěl k závěru, že v nyní posuzovaném případě byly naplněny podmínky pro aplikaci § 46 a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Pro použití předmětného ustanovení je nezbytné kumulativní splnění tří podmínek, přičemž k tomu přistupuje nezbytnost zkoumat použitelnost zvláštních opatření (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 1. 2017, čj. 1Azs 328/2016-28). Soud při svém posuzování především zohlednil závěr, k němuž dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 2. 2017, čj. 4Azs 9/2017-31: „Zajištění postupem podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu závisí na objektivních okolnostech případu, které zakládají oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu je účelová (např. dosavadní jednání cizince, délka pobytu na území, osobní poměry apod.)“

Soud shledal, že žalovaný náležitě formuloval a odůvodnil ony objektivní okolnosti případu, které zakládají oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu je účelová, když vzal na str. 3 a násl. napadeného rozhodnutí v úvahu dosavadní pobyt žalobce

na území zemí EU od roku 1997; podání žádosti až po 16 letech pobytu na území ČR, a to teprve poté, co bylo žalobci uloženo správní vyhoštění, byl zadržen policií, zajištěn za účelem realizace vyhoštění a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců; absenci snahy legalizovat si pobyt dříve, přestože se žalobce mohl volně pohybovat a dostavit se na příslušné místo k podání žádosti o mezinárodní ochranu; chování žalobce a okolnosti po podání první žádosti o mezinárodní ochranu a v průběhu správního řízení o ní, kdy žalobce tuto žádost podal teprve až poté, co byl pro nelegální pobyt na území ČR zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců, přičemž ihned poté, co byl ze zařízení propuštěn, ztratil o další průběh tohoto řízení zájem, svévolně bez povolení opustil azylové zařízení, v němž byl ubytován a přerušil kontakty se správním orgánem. Soud se se závěrem žalovaného o účelovosti žádosti ztotožnil zejména kvůli jeho chování po podání první žádosti o mezinárodní ochranu, kdy nereagoval ani na výzvy správního orgánu, aby se dostavil k jednání, resp. mařil průběh azylového řízení. Jediným cílem podání žádosti o mezinárodní ochranu se v daném případě tak jeví snaha vyhnout se hrozícímu vyhoštění.

S ohledem na shora uvedené soud konstatuje, že byly naplněny zákonné předpoklady pro aplikaci § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Bylo tedy nutné rozhodnout o zajištění žalobce. Žalovaný své úvahy při svém rozhodování o zajištění žalobce řádně zdůvodnil, přičemž při svém rozhodování zkoumal podmínky stanovené zákonem. To, že se přitom nezabýval realitou správního vyhoštění, mu nemůže být dáváno k tíži, neboť k tomu nebyl povinen.

K námitce žalobce, že nemůže obstát posouzení žalovaného o možnosti uložení zvláštních opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu, soud předně poukazuje, že ve vztahu k ukládání zvláštních opatření pro případ důvodu zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu není možné pominout závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017, čj. 1Azs 349/2016-48: *„Pokud jsou splněny všechny podmínky pro aplikaci důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu (tj. na základě objektivních okolností spočívajících zejména v předchozím jednání cizince existují oprávněné důvody se domnívat, že podání žádosti bylo pouze účelové), je třeba tyto okolnosti zvažovat i při posouzení podmínek účinnosti zvláštních opatření. Zvláštní opatření jsou zamýšlena jako mírnější alternativa k těmto důvodům. Při posouzení účinnosti zvláštních opatření proto nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložením pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo. [...] Jakkoliv nelze paušálně říci, že by v případě existence důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu byla možnost uložení zvláštních opatření vždy vyloučena, jejich neúčinnost bude častější než v případě zvažování alternativ k jiným důvodům zajištění.“*

Soud zkoumal odůvodnění napadeného rozhodnutí v té části, na niž žalobce odkazoval a která se týkala neúčinnosti zvláštních opatření (str. 4 napadeného rozhodnutí), a neshledal, že by žalovaný pochybil. Žalovaný vycházel z okolností, které ve svém souhrnu svědčily pro závěr, k němuž žalovaný dospěl. Těmito okolnostmi byly neoprávněný pobyt žalobce na území ČR bez platného cestovního dokladu a pobytového oprávnění a to po dobu více než 15 let; podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany až v okamžiku svého zajištění, kdy však byly dány důvody se domnívat, že žádost byla podána účelově; nerespektování právních řádů zemí EU. Navíc již v minulosti dostatečně prokázal, že v jeho případě by uložení zvláštních

opatření nebylo účinné, neboť po podání své první žádosti v roce 2001 se nezdržoval v pobytovém středisku ani se nehlásil osobně na ministerstvu, nedostavoval se k řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Jeho chování celkově nepředstavovalo a stále nepředstavuje záruku, že by bylo uložení jakéhokoliv zvláštního opatření účinné. Žalovaný správní orgán posoudil individuálně poměry žalobce a neshledal mírnější donucovací opatření účinnými, přičemž jeho závěry měly oporu ve správním spisu a zjištěném skutkovém stavu.

Na shora uvedeném nemůže nic změnit ani skutečnost, že žalobce má na území ČR družku, se kterou žije. Tento fakt sám o sobě ještě nezaručuje, že žalobce v případě uložení zvláštního opatření nebude mařit průběh řízení o své azylové žádosti.

Dále soud uvádí, že z napadeného rozhodnutí je seznatelné, že žalovaný učinil jednoznačný závěr, že žádná z forem zvláštního opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu by nebyla účinná. S tímto závěrem se soud zcela ztotožňuje. To, že se žalovaný nezabýval jednotlivými typy zvláštních opatření jmenovitě, na tom nic nemění.

Soud s ohledem na shora uvedené tak shledal žalobní námitky o nedostatečném posouzení možnosti uložení zvláštního opatření za nedůvodné, neboť žalovaný při svém rozhodování zohlednil, jak dosavadní jednání žalobce, tak jeho pobytovou historii na území EU, tak vzal do úvahy i rodinné zázemí žalobce.

Závěrem soud konstatuje, že žalovaný při svém rozhodování uvážil všechny v době rozhodování známé skutečnosti a uvážil všechny podmínky zajištění účastníka řízení podle národních předpisů, evropského práva i aktuální judikatury. Zhodnotil všechny důkazy samostatně i ve vzájemných souvislostech, přičemž zjistil skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a měl na zřeteli základní zásady správního práva.

Soud v daném případě neshledal, že by došlo k pochybení správního orgánu, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle 78 odst. 7 s.ř.s.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn dle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož náhrada nákladů řízení přísluší tomu, kdo měl ve věci úspěch. Žalobce neměl ve věci úspěch, žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím Krajského soudu v Plzni ve dvou písemných vyhotoveních (§ 102 a násl. s.ř.s.).

V Plzni dne 15. prosinec 2017

Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení: M. K.